

CÍLE LEKCE

- dokáže zvážit, nakolik by měl člověk myslet na druhé a nakolik sledovat vlastní prospěch
- přemýšlí o pozitivních vlastnostech svých spolužáků

POMŮCKY

- losy (pracovní arch)

1. Komunitní kruh. Vyučující přečte příběh Soutěž¹ od B. Ferrera.

Jednou, nedlouho po stvoření světa, zorganizovala zvířata v jedné oblasti soutěž ve zpěvu. Přihlásili se skoro všichni, kdo tam žili, od stehlíka až po nosorožce. Pod vedením sovy se zvířata dohodla, že hlasování o výsledcích bude tajné a všeobecné. Budou tedy hlasovat všichni účastníci a sami vytvoří komisi.

Tak se stalo. Všechna zvířata, a byl přibrán i člověk, vystoupila na pódium, zazpívala a sklídila větší či menší potlesk od publika. Pak každý napsal na lísteček, komu dává svůj hlas, lístek složil a hodil do velké urny, na niž dohlížela sova. Když přišla chvíle sčítání hlasů, vystoupila sova na improvizované pódium a v doprovodu dvou starých opic otevřela urnu, aby spočítala hlasy. Jedna z opic vytáhla první hlas a sova ve všeobecném vzrušení zvolala: „První hlas, milí bratři, je pro našeho přítele osla!“ Rozhostilo se ticho, následované nasmělym potleskem. „Druhý hlas: osel!“ Všeobecné překvapení. „Třetí: osel!“ Soutěžící se po sobě začali udiveně dívat, protože stále přibývaly hlasy oslovi. Všichni věděli, že není horší zpěv než strašné oslí hýkání. A přesto ho hlasy postupně označovaly za nejlepšího pěvce. A tak se stalo, že jakmile skončilo čtení hlasů, bylo rozhodnuto „svobodnou volbou nezaujaté komise“, že zvítězilo falešné a skřívavé oslí hýkání. A bylo vyhlášeno za „nejlepší hlas zde i v okolí“.

- Jak je možné, že oslí hýkání bylo označeno za nejlepší hlas v okolí? Každý odpoví písemně do svého pracovního sešitu.
- Kdo má podle vás v živočišné říši nejhezčí hlas? Jaký zvuk je vám nejpříjemnější?
- Jak podle vás hlasoval v porotě člověk? Komu dal svůj hlas?

Potom sova vysvětlila, co se stalo. Každý soutěžící si byl jist, že vyhraje, a tak dal svůj hlas tomu nejméně pravděpodobnému vítězi, tomu, kdo nepředstavuje žádné nebezpečí. Hlasování bylo téměř jednomyslné. Jen dva hlasy nebyly pro osla: oslův hlas a hlas člověka. Osel myslel, že nemá co ztratit, a tak hlasoval ve vší upřímnosti pro skřívana. Člověk samozřejmě hlasoval sám pro sebe.

- Jak rozumíte pojmu sobectví? Jak se chová člověk, o kterém se říká, že je sobec?
- Měl by podle vás člověk vždy myslet na druhé nebo je správné, když sleduje svůj prospěch?

1. To nejlepší z nás. Skupinová práce; skupiny po 6 členech vzniknou losováním. Skupinu tvoří žáci, jejichž losy (viz pracovní arch; jedná se o kresbu 2 postav velikosti formátu A₄, kterou vyučující rozstříhá podle naznačených linek; vznikne tak 6 kusů; žáci losují jednotlivé ústřížky) dají dohromady jednu kresbu.

- **Úkolem** skupiny je přiřadit chlapci a dívce na obrázku ty nejlepší vlastnosti, které mají jednotliví členové skupiny. Skupina tak simuluje ideální dvojici, která je nositelem nejlepších reálných vlastností.
- **Postup:** všichni členové skupiny se vyjádří postupně k vlastnostem, kterých si cení na jednom zvoleném spolužákovi. Nakonec i on sám sdělí, jakou svou vlastnost považuje za nejlepší.

Příklad: Na Petrovi si cením jeho upřímnost. Druhý člen: Vždy, když Petra požádám o pomoc, najde si na mě čas. Třetí člen: Petra příliš neznám, ale je mi sympatická jeho záliba v rybaření. ... Petr sám o sobě: Snažím se být vždy dochvilný.

Podobným způsobem se skupina vyjádří ke všem svým členům. Zmiňované vlastnosti žáci postupně zapisují na losy, resp. části kresby, pomocí kterých se skupina utvářela. Jednotlivé části kresby nakonec slepí průhlednou izolepou v jeden celek.

¹ FERRERO, Bruno. *Květiny pro duši*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. s. 22, 23.

- **Sdílení výsledků skupin v kruhu;** každý mluvčí skupiny charakterizuje nejlepší vlastnosti svých členů. Kresby je vhodné vyvěsit ve třídě na nástěnku. U žáků tak podpoříme vědomí vlastní hodnoty pro třídní kolektiv.

1. Komunitní kruh. Krátká diskuse o myšlenkách C. R. Rogerse²:

„Každý člověk se rodí jako dobrý; případné nepřátelské chování je důvodem špatné životní zkušenosti.“

- *Když se k vám někdo zachová nepřátelsky, agresivně, s nezájmem, přemýšlíte, co ho k takovému chování vede? Máte na něj zlost?*
- *Vzpomeňte si na situaci, kdy jste byli mrzutí, a někoho jste odbyli pár neslušnými slovy. Znamená to, že nejste „dobrymi lidmi“? Co bylo skutečnou příčinou vašeho chování?*
- *Pomátujete si na příběh o bručounovi z první lekce? Co ho změnilo?*

SEBEHODNOCENÍ dle sady kritérií

Kritéria	★ ★	★	💡
Zapojení se do diskuse Příběh Soutěž Myšlenky C. R. Rogerse	Během lekce jsem se sám/sama zapojil/a do diskuse alespoň 2krát.	Do diskuse jsem se sám/sama zapojil/a alespoň jednou.	Do diskuse jsem se zapojil/a pouze, když jsem byl vyzván/a. Nezapojil/a jsem se.
Skupinová práce To nejlepší z nás	Všem členům ve skupině jsem sdělil/a, jaké jejich vlastnosti považuji za dobré.	Alespoň třem členům ve skupině jsem sdělil/a, jaké jejich vlastnosti považuji za dobré	Pozitivní vlastnosti jsem našel/našla maximálně u 2 členů skupiny. Nezapojil/a jsem se.

² MOTYČKA, Pavel, et al. *Psychologická čítanka aneb vybrané kapitoly z psychologie*. Olomouc: [s.n.], 2002. s. 63.

